

Drage kolegice i kolege!

Debljina je postala jedan od najvećih zdravstvenih problema i ono što se u vezi s tim događa kod nas u Hrvatskoj ni po čemu se ne razlikuje od onoga što se zbiva u Europi i razvijenim zemljama svijeta. Način odnosno ritam življenja u nas vrlo je sličan onome u najrazvijenijim zemljama, što znači da smo sve manje tjelesno aktivni pa je količina hrane koju unosimo u tijelo prevelika u odnosu prema našim stvarnim potrebama.

Životno okruženje u posljednjih se tridesetak godina toliko promijenilo da većina ljudi živi potpuno drugačije nego što su živjeli ne njihovi djedovi već njihovi očevi. Broj koraka koje naprave u jednom danu, kao jedan od najjednostavnijih načina mjerenja tjelesne aktivnosti, za većinu je ljudi zastrašujuće malen – iznosi manje od 5000 i daleko je od onoga koji danas medicinski stručnjaci preporučuju, a to je najmanje 10.000 koraka na dan. Uočava se da zbog intenziviranih kampanja o štetnosti određenih prehrambenih artikala posljednjih nekoliko godina ipak jedemo manje, neki kažu i zdravije nego prije 10 do 15 godina, no sve to nije dostatno da zaustavimo broj prekomjerno teških osoba. U Hrvatskoj kao da žene pažljivije slušaju ono što stručnjaci savjetuju pa je u posljednjih 15 godina postotak prekomjerno teških i debelih žena pao ispod 50%, dok se nasuprot tomu broj prekomjerno teških i debelih muškaraca približio 70%. Djeca su nam isto tako sve deblja pa je u 15 godina broj preuhranjene i debele djece porastao s nešto više od 20% na gotovo 35%. Najveći dio te djece kad odrastu, nesumnjivo će biti preuhranjen ili debeo.

O problemu debljine govorimo sve otvorenije, smatramo ga bolešću, dijagnozom, a osim dijetama i pojačanom tjelesnom aktivnošću rješavamo ga sve većim brojem lijekova koji imaju djelovanje od centralnoga s inhibicijom apetita pa do različitih lokalnih djelovanja na apsorptivne i ekskrecijske putove u crijevima ili bubrezima. Postoje i različite endoskopske metode koje mogu relativno uspješno reducirati

tjelesnu masu, kao i kirurški zahvati za one s ekstremnom debljinom koji omogućavaju da uz nadoknadu suplemenata činimo radikalne zahvate za redukciju tjelesne težine. Debljina je toliko složena bolest da joj u terapijskom smislu uvijek trebamo pristupiti multidisciplinarno i zato su u liječničkim timovima najčešće endokrinolozi, dijabetolozi, gastroenterolozi, kardiolozi, digestivni kirurzi, ali i neizostavno liječnici obiteljske medicine, psiholozi i psihijatri. Svi oni ugrađuju kamenčiće svojeg znanja i strpljenja u liječenje ovih bolesnika i, na žalost, poprilično često ne bivaju zadovoljni rezultatima liječenja, odnosno ispunjavanjem očekivanja bolesnika. Većina oboljelih teško se nosi s činjenicom da debljina nije bolest koja se može izliječiti u jednom aktu pa katkad izražene napore i energiju kondenzirano ulažu u prekratkim intervalu, nakon kojeg se vrate u početno stanje, što izaziva malodušnost i odgađanje izazova novog početka liječenja.

Tekstovi koje objavljujemo u ovom izdanju primjer su multidisciplinarnog pristupa pitanju debljine. Pokušali smo okupiti stručnjake koji o debljini mogu iznijeti svoja teoretska znanja i praktična iskustva kako bi nam približili suvremene spoznaje na način koji traži jednostavna rješenja i budi nadu da se neće ostvariti prijetnja koju sve češće spominju epidemiolozi što se bave debljinom, a govori o generaciji roditelja koji će nadživjeti svoju djecu upravo zbog debljine jer ona, kao što je napomenuto, progresivno biva sve učestalija kod djece i mladih.

Svakako bismo voljeli da tekstove pročitate u cijelosti, no i ako pročitate njihove dijelove ili izdvojite vrijeme za samo neke od njih, vjerujem da ćete saznati dovoljno novih informacija koje će opravdati naš trud na pripremi ovog izdanja.

S poštovanjem
prof. dr. sc. Davor Štimac